

KIOKAN

Vzpomínky vyblednou

TAMARA MCKINLEY

Copyright © 2017 by Tamara McKinley

All rights reserved.

Translation © Soňa Tobiášová, 2019

Copyright © ALPRESS, s. r. o.

Všechna práva vyhrazena.

Žádnou část knihy není dovoleno užít
nebo jakýmkoli způsobem reprodukovat bez písemného
souhlasu držitele práv, s výjimkou krátkých citací
nebo odkazů, které tvoří součást kritického hodnocení.

Z anglického originálu SPINDRIFT

přeložila Soňa Tobiášová

Redakční úprava Anetta Nová

Grafická úprava obálky Tomáš Řízek

Vydalo nakladatelství Alpress, s. r. o., Frýdek-Místek,

v edici Klokán, 2019

shop@alpress.cz

Vydání první

ISBN 978-80-7633-036-8

Poznámka autorky

Jméno ostrova Skye – gaelsky *t-Eilean Sgiathanach* – pochází ze staré skandinávštiny, kde *sky-a* znamenalo ‚oblačný‘, čímž Vikingové odkazovali na mlhou zahalené pohory Cuillin, jenž ostrovu dominuje. Tento román věnuji domkářům, do jejichž života zasáhl bramborový hladomor a posléze, v průběhu 18. i 19. století, čelili nejistotě a vyhnanství v časech tzv. odsunu z Vysočiny – *Fuadach nan Gaidheal*. Přestože z někdejších chalup zbyly jenom ruiny a sem tam zachovalá zídka mezi původními pozemky, atmosféra klidného dne na skotské vysočině, kdy vrcholky Cuillinu halí oblaka a údolí zejí prázdnotou, vypráví svůj vlastní příběh.

Osady MacInnes Bay a Gilleasbuig jsou smyšlené, konkrétní události během vysídlování ostrova však odpovídají historickým skutečnostem.

Chráněné přístaviště v ústí řeky Tamar v Tasmanii bylo v roce 1798 přejmenováno na Port Dalrymple a v roce 1804 tu vyrostl George Town. O rok později založil jistý Paterson další přístavní osadu výše po proudu řeky, kterou pojmenoval Patersonia. Ta dostala o sto let později název Launceston na počest guvernéra Philipa Kinga, původem z anglického Laucestonu.

Prolog

Bellerive, Tasmánie

Jeden z posledních dnů roku 1904. Christy seděla v oblíbeném křesle zesnulého manžela u francouzského okna a vyhlížela na záliv Storm Bay a část Tasmánského poloostrova. Letní žár zmírňoval vánek, přinášející vůni eukalyptů a pinií. Výhled a ptačí zpěv by Christy jindy uklidnily, teď ale přemítala o tom, jak rodina přijala její plán, který oznámila u oběda.

Co se její dospělé děti rozběhly do různých koutů Austrálie, byly rodinné sešlosti čím dál vzácnější, ale před dvěma týdny dcera a synové přijeli do Hobartu na otcův pohřeb. Nazítří se chystali zase odcestovat, a tak se Christy rozhodla pozvat je ještě na oběd, trochu odlehčit chmurnou náladu a také oslavit přijetí vnučky ke studiu historie na univerzitě v Sydney. Byla na Kathryn náležitě pyšná, protože něco takového se dívkám běžně nepodařilo.

Avšak když dojedli a napili se šampaňského a Christy sdělila, co měla na srdci, nastalo tíživé ticho.

Starší syn Hamish s manželkou Beryl dorazil z dobytčí farmy ve vzdálené části Queenslandu. Hamish byl velký, rozložitý muž, většinou dobrosrdečný, ale pokud nedokázal prosadit svou, snadno se rozkřikl. Christy si všimla, jak rudne ve tváři a oči se mu lesknou, což nevěstilo nic dobrého.

O dva roky mladší James měl mírnější povahu. Staral se o rodinnou vinici Yarrabinda v údolí Barossa. Byl to přemýšlivý třicátník a neměl konflikty rád. Nedávno se oženil s plachou Clarice, která seděla po jeho boku a zdála se změnou atmosféry znejistělá. Christy doufala, že James bude na její straně, jelikož si vždycky rozuměli, ale mračil se tak, že si přestala být jistá.

Zavrtěla se v křesle a zadívala se na prvorozenou Anne. Znovu pocítila záchvěv lítosti, že k sobě dosud nenašly cestu zpět, přestože si kdysi byly blízké. Christy věděla, co dceru trápí, nedostala však zatím šanci nic napravit a nezbývalo než čekat, než jí Anne dokáže odpustit.

Christy si prohlédla její klobouk, zapínací botky na podpatku, módní sukni po kotníky a těsný kabátek, v níž dceři muselo být horko. Ani jako čerstvě čtyřicetiletá dáma, manželka Harolda Rosse a matka osmnáctileté dcery nepůsobila Anne jako matrona. Šlo o krásnou tmavookou ženu – hyzdil ji jen častý zahořklý výraz. Jako teď. Vypadala, že každou chvíli vybuchne.

Christy sepnula ruce v klíně a bojovala s pocitem viny. Nechtěla dětem přidělovat starosti a kazit příjemný den, ale tlačil ji čas, a také doufala, že je dobré jídlo a víno obměkčí, a budou ochotné naslouchat, proč a jak si potřebuje splnit dávný sen. Náhle měla dojem, že na to nikdy nedojde.

„Nebud' směšná,“ vybuchl Hamish zrudlý po kořínky narzklých vlasů. „Ještě truchlíš po otci a nemyslí ti to jasné.“

Christy se zadívala na syna, jehož větrem ošlehaná tvář stále víc připomínala jejího vlastního otce, a pochopila, že nebude snadné ho přesvědčit. „Jistěže truchlím,“ odpovíděla co nejklidněji, „ale to neznamená, že nejsem při smyslech.“

„Já s Hamishem souhlasím,“ ozvala se Anne. „Pro ženu tvého věku se nehodí, aby cestovala tak daleko bez do-

provodu. Co kdybys onemocněla nebo – nedej Bože – zemřela?“

„Možná je mi pětadesát, ale do rakve se ještě nechystám.“

„Nemůžeš si přece vybírat, kdy přijde tvoje hodina,“ namítla Anne.

„Tohle je šílenství,“ prskl Hamish, „a rozhodně ti to zakazuju.“

„Tvůj otec mi nezakazoval nic,“ připomněla Christy tiše, „a od svých dětí si poroučet nenechám.“

Nahnula se v křesle dopředu, aby svým slovům dodala váhu. „Všichni myslím zapomínáte, že jsem v životě cestovala neustále a nebýt mojí umanutosti a smyslu pro dobrodružství, neměli byste nic z toho, co dnes vlastníte.“

„Byla jsi mladá a časy se změnily,“ odbyla ji Anne. „A navíc s tebou všude jezdil otec, takže bys to neměla vydávat za svoji zásluhu.“

Christy dceřin tón popudil, ale ovládla se.

„Tohle je tak bláznivý nápad,“ pokračovala Anne, „že musí být proti úplně všichni.“ Panovačným pohledem přelétla bratry s manželkami i dceru, kdyby se snad odvážili protestovat.

„Myslím, že bychom měli matčino přání respektovat,“ ozval se do ticha James. „Máti za ty roky udělala pro nás všechny dost a podívat se na rodný ostrov byl vždycky její sen.“

„Pak se tam měla vydat, dokud žil otec,“ vyhrkl Hamish a setřásl manželčinu ruku ze své. „Takováhle putování není jako přejet v noci záliv Bass. Nedovolím, aby matka riskovala život kvůli nějakému bláznovství.“

„Bláznovství?“ odsekla Christy rozhořčeně. „Je to můj životní cíl! A dobře víte, že otec by takovou plavbu nikdy nepodnikl, už proto, co zažil na moři jako chlapec.“

Její prohlášení vyvolalo téměř nesnesitelnou představu, a tak se musela obrnit, aby dokázala pokračovat. „On už tu ale bohužel není a vy máte každý vlastní nový život. Je načase, abych se taky zařídila po svém.“

„To je dost sobecké rozhodnutí,“ zamračila se Anne. „Máš tady přece ještě povinnosti a nemůžeš jen tak opustit vnoučata.“

„Kromě Kathryn se s vnoučaty nevidám,“ připomněla Christy. „Bydlíte moc daleko. A pokud jde o jiné starosti, od toho je tu správce a účetní, a taky mám tři syny, kteří se myslím dokážou postarat o rodinné obchody i beze mě.“ Zadívala se přitom na zetě Harolda, aby dala najevo, že mezi syny počítá i jeho.

„Možná bys místo šílených nápadů mohla využít volný čas tak, že zajedeš k nám a seznámíš se s našimi dětmi,“ odsekl Hamish.

„To udělám, jen co se vrátím,“ odpověděla Christy. „Dopisy a pohlednice musí zatím stačit.“

„Zdá se, že ses už rozhodla, máti,“ ozval se James a zatočil ve sklenici červeným vínem z rodinné vinice. „Ale – je rozumné cestovat tak daleko docela sama?“

„Naprosto směšný nápad,“ odfrkl Hamish a nalil si také. „Jet na druhý konec světa, a bez doprovodu!“

„Hamish má pravdu, Christy,“ ozvala se naléhavě Hamishova manželka Beryl. „Je to nebezpečná cesta pro ženu každého věku, se všemi těmi zastávkami ve špinavých přístavech.“

Clarice se zadívala na Jamese a teprve pak promluvila: „Také si myslím,“ zašeptala, nejistě zamrkala a posunula si brýle na nose, „mohla by ses stát obětí obchodníků s bílým masem anebo chytit od cizinců nějakou z těch hrozných nemocí. My s Jamesem chápeme, proč se tam chceš vydat, ale moudré se mi to nezdá.“

„Možná by to nebylo tak zlé, kdyby s babičkou jel někdo z nás,“ pípá Kathryn.

„Já z Yarrabindy nemůžu nadlouho pryč. S vínem je hodně práce, musím mít všechno neustále na očích.“ James pohlédl na rozčileného bratra. „A s dobyt看em v Queenslandu to asi bude podobné. Zvlášť pokud potrvá to hrozné sucho.“

James se na matku chápatě usmál, což ji zahřálo u srdce. „I když asi přijdeme o velké dobrodružství.“

Kathryn se naklonila v židli a tvář jí hořela vzrušením. „Ale já bych jet mohla,“ vydechla. „Na univerzitu nastupuju až v říjnu a taková zkušenost by mě obohatila víc než jenom studium v knihovně.“

Všichni v místnosti hlasitě protestovali, zato Christy pocítila láskyplný stah u srdce. Vnučka Kathryn byla na pohled jemná dívka, ale jako by se v ní skrývala ocelová páteř. A uměla projevit svou vůli, když si promyslela, co a kdy má říct.

„Tak to by tedy nešlo,“ rozčílila se Anne. „Jsi moc mladá na to, aby ses starala o babičku! Navíc když na ni není spolehnutí, protože se často zaplete do nějaké lotroviny. Jen si vzpomeň, jak to dopadlo, když se loni v létě rozhodla závodit v kočáře. Skončila s otřesem mozku a se zlomeným zápěstím.“

„To bylo náhodou moc odvážné!“ Kathryn našpulila rty. „Nechápu, proč by nemohla zkoušet věci, co se jí líbí, dokud to jde.“

„No vida.“ James se usmál a povzbudivě na neteř mrkl. „Je pravda, že máti má možná víc energie než my všichni dohromady, a rozhodně se nechystá do hrobu. Kdybys jela taky, asi bych byl mnohem klidnější.“

Christy se usmívala, protože lepšího společníka na cesty než vnučku si neuměla představit.

Anne se naklonila a dloubala manžela do žeber. „Tak přece něco řekni, Harolde, podpoř mě trochu.“

Christy napjatě sledovala, jak si Harold odkašlal a zavrtěl se, protože se nerad nechával zatáhnout do rodinného sporu.

Byl to úspěšný, zámožný muž, jenž hravě řídil své vývozní impérium, ale manželce většinou nedokázal odpovídat, zvláště ne v přítomnosti druhých.

„Mně se zdá, že se vaše matka už pevně rozhodla, a naše názory na tom nic nezmění,“ začal tedy opatrně. „Ale taky se domnívám,“ dodal a vyhýbal se pronikavému pohledu své ženy, „že by neměla jezdit tak daleko bez doprovodu.“

Anne si na moment oddechla, Harold však pokračoval: „Pokud univerzita nebude nic namítat a Kathryn nezmešká začátek semestru, dávám jí svolení, aby na té cestě babičku doprovodila.“

Rozhostilo se hrobové ticho. Všichni se zatajeným dechem čekali na Anninu reakci.

Anne na manžela chvíli užasle zírala a pak nabrala vzduch do plic. „Vždyť Kathryn je sotva osmnáct,“ vypravila ze sebe, „je ještě dítě. Copak jsi docela přišel o rozum?“

Harold se začervenál, buď zlostí, nebo rozpaky, ale když ho dcera nenápadně vzala za ruku, narovnal se v zádech a odhodlaně se zadíval manželce do očí.

„Cestování rozšiřuje obzory,“ pronesl pevným hlasem. „Kathryn ještě v cizině nebyla a myslím, že by jí taková zkušenost velmi prospěla.“

Christy mu v duchu zatleskala, vděčná za podporu, ale Anne se stále tvářila zuřivě. „Zas tak moc toho po tobě nechci,“ sykla, „a fakt je, že většinu důležitých rozhodnutí necháváš na mně. Aspoň pro jednu by ses mohl chovat zodpovědně, když jde o naši dceru.“

Harold stiskl rty a v očích mu blýsklo. „To právě dělám,“ řekl chladně. „Už jsem se rozhodl. Pokud chce Kathryn s Christy jet, má moje požehnání.“

Dcera otci vděčně stiskla ruku a usmála se na něj. Anne se pokoušela ovládnout a všichni ostatní u stolu se vrtěli. Christy nechtěla vyvolávat rozpory mezi dcerou a jejím mužem, společnost vnučky by ale problém vyřešila.

„Promiň, Anne, ale pokud Harold souhlasí a Kathryn by ráda cestovala, nechápu, proč se ti to nelíbí.“ Usmála se na vnučku. „Já tvoji nabídku mileráda přijmu, miláčku.“

Kathryniny zelené oči se leskly vzrušením. „Zažijeme opravdické dobrodružství, babi!“ vydechla. „Už se nemůžu dočkat.“

„Tohle já nedovolím!“ vybuchla Anne.

„Mně se zdá, že nemáš na vybranou,“ reagoval James a rošťacky se pousmál, „když to Harold posvětil.“

Anne by mohla pohledem zastavit zuřícího býka na sto yardů, ale James už na to byl jako nejmladší ze sourozenců zvyklý. Klidně zvedl sklenici, jako by švagrovi připíjel, a ten na něj na oplátku mrkl.

„Celé mi to přijde jako nesmysl,“ zavrčel Hamish, rozhlédl se kolem stolu a odfrkl si. „Ale jestli Harold nic nenamítá, asi se s tím musíme smířit.“

Anne vrhla na manžela mrazivý pohled a zlobně se napřímila. „V tom případě mi nezbývá než se zachovat jako správná matka, a dceru doprovodit.“

V pokoji se ozvalo mumlání a lapání po dechu. Kathryn v hrůze pohlédla na matku a Christy také zřejmě bojovala se zděšením.

„Proboha!“ vyhrkla. „To vůbec není potřeba, Anne! My to s Kathryn jistě zvládneme, nechceme ti přidělovat starosti.“

„Rozhodně mi je přiděláte, protože jsem měla v plánu spoustu společenských akcí. Jenomže zdraví a reputace mé dcery mají přednost. Nehodí se, aby takovou dálku cestovala bez garde.“

„Já jsem přece garde.“ Christy děsila představa, že by upjatá, nepřátelsky naladěná dcera měla nad vším kontrolu a výlet jim pokazila.

Anne jenom mávla rukou. „Ty nejsi dost spolehlivá,“ zamumlala. „Co když onemocníš nebo se zase rozběhneš za nějakou divokou husou? Ohrožíš obě! Však víš, jak tě vždycky ovládne zvědavost a k neštěstí je pak jenom krůček.“

Takhle necitlivě připomněla, jak se kdysi Christy s přítelkou Kathryn rozběhla do lesa, aby jí ukázala vzácného ptáka, jehož zahlédli muži pracující na řece Gordon. Myslela, že půjde o hezký zážitek, jenže bohužel zabloudila a až po dlouhé době a spíš náhodou našla cestu zpátky k vyděšeným mladým rodičům.

„Vidím na tobě, že se na to taky pamatuješ, máti,“ dodala Anne. „A to nebylo prvně, cos naší rodině způsobila problémy.“

Christy si uvědomila, že ostatní napjatě čekají na její odpověď. Celá záležitost už připomínala cirkus, a tak se rozhodla vše rázně ukončit. Uhladila si plátěnou sukni, zhluboka se nadechla a vstala, narovнала se v zádech, protože nebyla příliš vysoká, a zadívala se dceři zpříma do očí.

„Kdyby byl otec ještě naživu, neopovážila by ses se mnou takhle mluvit. Dál už to snášet nehodlám,“ pronesla důrazně. „Jestli trváš na tom, že pojedeseš s námi, musíš si uvědomit, že jsem tvoje matka – a chovat se podle toho. Ta cesta je velmi osobní záležitost a nenechám si ji zkažit. Rozuměla jsi?“

Anne trochu zrudla, ale dál si matku vzdorovitě měřila. „No ano, tomu rozumím, jenže respekt si člověk musí...“

Christy viděla, že se Anne chystá říct něco, čeho by mohla litovat, a rychle ji přerušila. „Já chápu, že máš na mysli dceřino dobro, ale někdy vypustíš z pusy věci dřív, než si uvědomíš, jak moc lidi zraňují. Mohu jen doufat, že než se vrátíme do Tasmanie, naučíš se trochu pokoře a budeš mít pro druhé víc pochopení.“

„Anne, a pokora? To bych rád viděl,“ ušklíbl se Hamish.

Ostatní se nervózně pochechtávali, ale Christy je zprážíla pohledem a pak nařídila Jamesovi, aby otevřel další láhev vína. K přípitku. Když si přitukli, usmáli se na sebe. „Tak na co to bude?“ zeptal se James.

„Připijeme si na ostrov Skye a na můj dlouho odkládaný návrat domů,“ odpověděla Christy a nepřestala se usmívat, ani když se jí zmocnily pochybnosti: co asi následující měsíce a dlouhá cesta odhalí nejen o ní, ale i o jejím vztahu s jedinou dcerou?

1

Inverness, červen 1905

Z Londýna na Moray Firth dorazily parníkem a vydaly se rovnou do zájezdního hostince v Inverness. Po krátké procházce městem kostelních věží, kamenných mostů a elegantních žulových budov Christy navrhla brzkou večeři a odpočinek před dalším náročným dnem. Toužila si vydechnout, aniž by vzbudila obavy, protože přece jen cítila tíhu svých pětadesáti let.

Posadila se před zrcadlo v pokoji, naslouchala vrzání trámů starého roubeného hostince, klapání kopyt a rachotu bryček na dlážděných ulicích a nadechla se slaneého mořského vzduchu. Pročísla si dlouhé tmavé vlasy, které si nestříhala, přestože už začínaly řídnout a šedivět. Manžel se jimi rád probíral a Christy měla dojem, že by se pak odstříhla od všeho, co spolu sdíleli, a čelila nepředstavitelné prázdnotě.

S povzdechem se zadívala na svůj odraz v zrcadle. Oči jí hnědými kruhy obkroužil žal a léta se vepsala do tváře mnoha vráskami. Odvrátila pohled, když si uvědomila, že dívka, kterou kdysi byla, žije dál jenom v její mysli, kdežto svět – i její rodina – v ní nevidí nic víc než starou ženu.

Svlékla si župan, zavřela okno, zhasla plynovou lampu a ulehla do vysoké postele s nebesy. Těžké staré závěsy byly vlhce cítit, avšak čisté povlečení a teplá pokrývka slibovaly pohodlí. Christy položila hlavu na polštář. Tou-

žila po spánku, ale navzdory vyčerpání se její mysl odmítala uklidnit.

O téhle cestě snila celých padesát let a nemohla uvěřit, že se teď opravdu vrací domů. Získaná svoboda ovšem nebyla zadarmo. Nejenže dostala šanci až po smrti drahého manžela, ale i počáteční odpor rodiny ji málem zlomil.

Zírala do tmy, naslouchala zvukům z ulice, rackům v přístavu a disharmonickým tónům lodních lan rozkmitaných ostrým východním větrem. Jak myšlenky na rodinné dohady ustupovaly, měla náhle dojem, že už cítí pach mořských řas na kamenitém břehu, slyší teskný křik kolih, vznášejících se nad Cuillinem, a na bosých nohou ji škrábe kvetoucí vřes.

Začaly se jí klížit oči. Bože, její rodina nemohla pochopit, co pro ni ta cesta znamená. Dětem vyprávěla o prvních těžkých letech života jen velmi málo. Nepřikrášlené vzpomínky ukřývala hluboko v sobě, protože byly příliš tesklivé a kruté a nechtěla, aby vrhaly stín na nový život plný slunce a příležitostí. Pouze manžel znal její minulost, protože také hodně vytrpěl.

Ale vzpomínky se draly na povrch stále naléhavěji, jak se blížil cíl cesty. Christy usínala s vědomím, že brzy odvypráví celý svůj příběh a v její duši možná konečně zavládne klid.

Kathryn ležela na úzké posteli, kaštanové vlasy nedbale rozhozené po polštáři, a zírala do setmělého pokoje, který sdílela s matkou. Do spánku měla daleko kvůli očekávání všeho, co měl přinést příští den. Otočila se, objala polštář a v hlavě si promítala vše, co zatím zažila.

Už ve chvíli, když babička oznámila, co má v úmyslu, bylo Kathryn jasné, že jde o životní příležitost, jakou by

neměla zmeškat. A navzdory neustálému matčinu brblání a stížnostem zatím nelitovala.

Celtic byla opravdu velkolepá loď s prostornými kajutami první třídy, elegantní jídelnou, dobře zásobenou knihovnou, plátěným bazénem na přídí a krásným tanečním sálem, kde se námořní důstojníci v bílých uniformách snažili provést každou dámu bez partnera. Matka sice měla námítky, ale babička prohlásila, že nemá dceři kazit radost, a pobízela Kathryn, aby měla taneční pořádek večer co večer plný.

Plavba proběhla klidně: ani když obeplouvali obávaný Cape Horn, nikdo netrpěl mořskou nemocí a Kathryn se vše zatím zdálo velmi romantické. Každý večer uléhala užaslá ze vši pozornosti, co se jí dostávalo, a psala dlouhé dopisy přítelkyním v Melbourne, kde popisovala cestu po moři i jednoho pěkného důstojníka, s nímž si na palubě pod hvězdami vyměnila několik vzrušujících polibků.

Usmívala se do polštáře, ale brala to jako neškodnou zábavu, která se k plavbě po fosforeskujícím oceánu hodila. Tušila, že se ten mladík při zpáteční plavbě zaměří zase na jinou dívku.

Užila si také exotických výjevů, chutí a vůní při zastávkách v přístavech a vše pečlivě zapisovala do deníku, aby nezapomněla na jediný detail. Navštívili kouzelné palmové ostrovy Vanuatu a Fidži, pak parník zamířil k souostroví Tonga a západnímu pobřeží Chile. Když obepluli mys Horn, zastavili se v Montevideu a hlučném, rušném Rio de Janeiru. Pak přepluli k Africe, kde je čekaly přístavy v Senegalu a Maroku.

Den strávený v marockém přístavu Safi se lišil od všech předchozích výletů na břeh, protože tam panovalo neskuutečné horko, špína a nepořádek. Přeplněné ulice byly cítit kořením, kouřem z pálených odpadků a zvířecím trusem,

což Kathryn nedělalo dobře. I přes zneklidňující pohledy zahalených mužů a nárek žebráků žasla nad starobylými ruinami pevnosti, za níž se táhla nekonečná poušť, nad karavanami nomádů, jejich ženami a dětmi v pestrých šatech.

Matka se od počátku chovala přísně a ochranitelsky, na všem hledala chyby a plísnila babičku za drobnosti. Výlet do Safi vše bohužel vyostřil a Kathryn musela přihlížet, jaké nevraživosti je matka vůči babičce schopná.

Až nebezpečně zvědavá Christy je totiž nechala na starost průvodci a na vlastní pěst se vydala zkoumat Portugalskou pevnost, plnou arabských obchodníků a žebráků. Prodírala se davem na tržišti, smlouvala se stánkaři nebo pobíhala křivolakými uličkami, které proplétaly starou pevnost jako žíly na rukou. Obě ženy měly co dělat, aby s ní držely krok, a pak ji náhle docela ztratily z dohledu.

V rostoucí panice ji téměř hodinu hledaly, až na ni narazily, jak dřepí v prachu v kroužku zahalených žen a vede s nimi s pomocí rukou dost jednostrannou konverzaci – ony jen poslouchaly a v plechových umyvadlech myly před chatrčemi děti.

Kathryn se málem rozplakala úlevou, ale než stihla babičku obejmout, Anne matku popadla za paži a s hartusením ji vlekla zpět směrem k přístavišti.

Kathryn se zhrozila a pokusila se zasáhnout, ale Christy se z dceřina sevření vyprostila, zastavila se a s vážným výrazem naslouchala její tirádě. Kathryn dostala strach, že matka snad babičku fyzicky napadne, a byla připravená mezi ně skočit. Christy však po chvíli pokrčila rameny, pousmála se a obtěžkaná nákupy zamířila po můstku na loď, aby stihla odpolední čaj.

Kathryn se pokusila matku uklidnit – zavěsila se do ní a vedla ji na loď v naději, že se na palubě k babičce připojí

a usmíří se s ní. Anne se však odmítla nechat ukonejšit, zmizela v kajutě a zůstala tam až do následujícího rána.

Kathryn marně přemýšlela, proč se matka k babičce chová tak nevraživě. Z raného dětství si totiž pamatovala, že ty dvě k sobě mívaly velmi blízko.

Tušila, že se muselo něco zlého přihodit, a doufala, že je dlouhá cesta opět spojí. I přes její jemné pobízení se však k sobě chovaly chladně, a Kathryn přestávala věřit, že se to někdy změní.

2

ZInverness odjely za svítání, když v rychlosti posnídaly dobrou ovesnou kaši se silnou kávou. Cesta v kočáře na západní výběžek Kyle of Lochalsh zabrala celý den. Noc strávily v malém sešlém hostinci a pak se nalodily na trajekt k ostrovu. Na lodi *Pioneer* měly zdolat poslední úsek cesty.

Počasí se přes noc výrazně zhoršilo, a když *Pioneer* rozrážel vlny podél jižního pobřeží ostrova Skye, Christy stála osamocena na mokré palubě a potlačovala slzy. Ani čas ani vzdálenost jí nezamlžily paměť, vše vypadalo stejně, jak si pamatovala.

Navzdory větru, který jí cloumal kloboukem, tenkému pršiplášti a vodní tříšti, která jí lepila sukně ke kotníkům, pozorovala černé útesy s vodopády, zahalené v mlze a dešti.

Trochu se rozkročila a sevřela pevně v rukou zábradlí, aby na rozhoupané palubě udržela rovnováhu, a bojovala se rozbouřenými emocemi, jež jindy dokázala držet na uzdě. Když se před nimi prostíral zdánlivě pustý ostrov, opět ucítila sytou vůni rašeliny. „*An t-Eilean Sgiathanach*,“ zašeptala ve skotské gaelštině – řeči svého dětství.

Tohle byl její „oblačný ostrov“, jak ho nazvali dávní Vikingové. Byla vděčná, že jí je dovoleno vstřebat v klidu a o samotě každou vteřinu návratu domů.

Loď plná pasažérů, zboží, pošty i živých zvířat pomalu směřovala na sever a Christy upírala zrak na důvěrně

známá místa, zatímco jí hlavou vířily bolestné vzpomínky tak živé, jako by odsud nikdy neodjela.

Nakonec se přece jen musela schovat pod stříšku strojovny a láskyplně pohladila vetchý tartan po mamince přehozený přes ramena. Zabořila tvář do vlhkých záhybů šálu, jako by v něm ještě mohla ulpět vůně ženy, kterou tolik milovala. V látce, již kdysi utkala její babička, prosvítaly mezi modrými a zelenými pruhy oranžové linky. Šlo o tartan starého klanu MacInnesů, vzácnou upomínku na dávno zašlé časy, a pro Christy měl nesmírnou cenu.

„Proboha, máti, co tady děláš?!“

Panovačný hlas vytrhl Christy ze zamyšlení a teprve po chvilce se zmohla na odpověď. „Užívám si návrat domů.“

„Bude to tvoje smrt,“ rozčilovala se Anne, držela si kloobouk a skláněla hlavu před sprškou z boku lodi.

„Už jsem vydržela horší počasí,“ odpověděla Christy, znovu se zadívala na ubíhající panorama a doufala, že Anne zase odejde. Jenomže dcera se očividně nehodlala tak snadno vzdát.

„Dejme tomu, ale teď jsi starší a mnohem míň odolná.“

Christy se ji pokusila ignorovat. Přece jen chovala malou naději, že je dlouhá cesta opět sblíží, ale přes všechny pokusy Anne uklidnit se jí dcera vzdalovala, rozhodnutá kritizovat vše, co Christy řekla nebo udělala. Christy se jen stěží přemáhala, aby jí to neoplácela.

Anne dostala jméno po zesnulé skotské prababičce, ale nijak se té drahé ženě, která snášela příkoří a chudobu se stoickým klidem až do své předčasné, tragické smrti, nepodobala. Christy nesmírně rmoutilo, že se dcera postupně mění v protivnou potvoru a svým chováním proti sobě popouzí všechny blízké, včetně dlouho zkoušeného